

For efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler medfører en manglende godkendelse endvidere, at man ikke kan afholde folkeskolens afsluttende prøver efter folkeskolelovens regler.

2.1.2. Ifølge lovens § 1, stk. 2, skal skoler omfattet af loven *godkendes* af undervisningsministeren.

De nærmere betingelser for godkendelse af frie kostskoler fremgår af lovens § 10, stk. 1, der er sålydende:

»§ 10. Undervisningsministeren godkender en fri kostskole, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Skolen skal være en selvejende institution, hvis vedtægtsbestemmelser om formål, styrelse og økonomiske forhold er godkendt af ministeren,
- 2) have en skolekreds eller et repræsentantskab, der står bag skolens oprettelse og virksomhed,
- 3) råde over egnede og tilstrækkelige elevværelser, forstander- og lærerboliger, kostforplejnings- og opholdsarealer, undervisningslokaler og udstyr, udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed og
- 4) kunne begynde sin virksomhed på et rimeligt økonomisk grundlag.«

Ifølge bestemmelsen i § 10, stk. 2, kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om betingelserne i stk. 1, herunder bl.a. om ansøgningsfrister og ansøgningsprocedurer.

I medfør af bl.a. denne bestemmelse har Undervisningsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 734 af 7. september 1995 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Af bekendtgørelsens § 1 følger, at ansøgning om godkendelse af en fri kostskole, for så vidt angår vedtægtsbestemmelserne, skal være Undervisningsministeriet i hænde senest 14 måneder før, skolevirksomheden ønskes begyndt. Ansøgning om godkendelse af lokaler samt etablerings- og driftsbudget skal være ministeriet i hænde senest 8 måneder før skolens start.

Efter bestemmelsen i lovens § 11, stk. 1, tilbagekalder undervisningsministeren godkendelsen af en skole, som ikke opfylder betingelserne i § 10, stk. 1, nr. 1-3, eller regler herom fastsat efter § 10, stk. 2. Tilsvarende gælder, hvis undervisningen ikke er i overensstemmel-

se med lovens regler, eller hvis undervisningen eller øvrige forhold findes åbenbart i strid med sædvanlig praksis for den pågældende skoleform.

Kravet om godkendelse er i sig selv et formspørgsmål, idet det afgørende formål med godkendelsen er at afgrænse kredsen af frie kostskoler, som kan komme i betragtning til stats-tilskud. Dog muliggør godkendelsesordningen som tidligere nævnt, at visse af de frie kostskoler kan afholde afsluttende prøver efter folkeskolelovens regler.

2.1.3. Ifølge bestemmelserne i lovens kapitel 3 yder staten *tilskud* til godkendte frie kostskoler, der opfylder en række betingelser. Betingelserne for at opnå tilskud fremgår af bestemmelserne i §§ 14-20.

Ifølge § 14 er det således bl.a. en betingelse for at opnå tilskud, at skolen har mindst 24 års-elever i det skoleår, der slutter i kalenderåret før finansåret, eller som gennemsnit af dette skoleår og de to foregående skoleår. Skoleåret går fra den 1. august til den 31. juli. Indtil den 1. januar 1999 er kravet for nogle skoler dog kun 18 årselever, jf. herved lovens § 53, stk. 4, der henviser til den tidligere gældende højskolelovs § 11, stk. 1, nr. 2.

Bestemmelsen indebærer, at det først efter den 31. juli i et givet år vil være muligt at tage stilling til, om en skole opfylder betingelserne for at opnå tilskud for det næste finansår.

Statens tilskud til skolerne ydes som et driftstilskud beregnet ud fra antal årselever, jf. lovens § 23, og et bygningstilskud, jf. § 25. Der ydes desuden tilskud til undervisning af svært handicappede og til specialundervisning. Herudover kan der ydes tilskud til efteruddannelse og forsøgs- og udviklingsarbejde.

Ifølge lovens § 37 og § 38 yder staten endelig under nærmere angivne betingelser elevstøtte til at nedsætte elevbetalingen på kurser, der varer mindst to uger. Tilsvarende yder den kommune, hvor en elev på en efterskole er tilmeldt folkeregisteret, støtte til nedsættelse af elevbetalingen, jf. herved lovens § 42.

Tilskud til nye skoler udbetales efter § 20 i bekendtgørelse nr. 734 af 7. september 1995 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, når skolen har opnået 24 årselever, været i virksomhed i 20 uger og afholdt enten 20 uger af et